קבו א מיי' פט"ז מהל' מאכלות אסורות הלכה כח ופט"ז הלכה ו ז וופי"א הלכה אן סמג לאוין קמח טוש״ע י״ד קלד סעיף א:

פט"ו שם הלכה ל טוש"ע שם :סער׳ ג קבח גדה מיי' [שס] והל' כח טוש"ע שם וסעיף א: קבמ ו מיי׳ שם הלי כח טוש"ע שם סעיף קל ז ח מיי׳ שם הלכה מתני' ומים נמים כו'. מים שנתנקכו לעבודת כוכנים נפלו במים איבא דאמרי רבה בר רב הוגא גופיה אישתי בקנישקנין. תימה היאך היה שותה בקנישקנין נהי דלא הוי חיבור מ"מ היה ומותר בהנאה. והאי דקתני לקמן (דף עד.) יין נסך שנפל בבור כולו לו לחוש דלמא פסיק קדים ברישא עובד כוכבים ופי׳ ר״ח דלא אסור מוחי לה כשנפל בחבית גדולה ונשברה ונפל כולו כאחד: לגו מיירי עם העובד כוכבים אלא שהיה שותה עם ישראל בהנישחנין

וא"ת א"כ מאי קמ"ל י"ל דקמ"ל דלא מיתסר בזמן הזה משום שמחה לאפוקי ממאן דאסר במס' שבת לשתות בקנישקנין בזמן הזה פ׳ במה אשה (דף סב: ע"ש היטב): לרך ביין ומים במים במשהו. פר"ת דדוקת יין נסך ממש שנתנסך לעבודת כוכבים הוא דהוי במשהו אבל סתם יינם בששים ה) וכן מגע עובד כוכבים (ד) במים מיירי במים שידוע שנתנסכו לעבודת כוכבים דאי בסתם מים ליכא איסור דכוותיה קתני יין שידוע שנתנסך לעבודת כוכבים אבל סתם יינם הוי בששים אפילו מין במינו כמו כל איסורין שבתורה וההיא דאגרדמים עובד כוכבים דקאמר עלה בתוספתא יי שטיפת יין אוסרת במשהו אע"ג דלא הוו ודחי נסך חיכח למימר דחתיח כר׳ יהודה דאמר מין במינו אפילו באלף לא בטיל אפי׳ בשאר איסורין ועוד אומר ר"י דאפי׳ אם נפשך לומר דסתם יינם במשהו אפ״ה הוי סתם יינם בזמן הזה בששים ודוקא בימי התנאים והאמוראים שהיו בקיאים העובדי כוכבים בטיב עבודת כוכבים דאו שייכא ניסוך החמירו בסתם יינם לאוסרו כמו יין נסך ממש הלכך לענין ביטול כשאר איסורין דמי ובטל בששים כמו שאר איסורין: בי אתא רב דימי א"ר יוחנן המערה

יין נסך מחבית לבור אפי' כל היום כולו ראשון ראשון במל. פי׳ אפי׳ מתרבה היין נסך לבסוף מ״מ אמרינן ראשון ראשון בטל משמע הכא דרב דימי סבר קמא קמא בטיל ותימה דבבכורות פ' הלוקח (דף כב.) אמרינן הלוקח ליר מע"ה משיקו במים וטהור ממה נפשך אי רובא מיא נינהו הא עביד ליה השקה ואי רובא ליר ליר לא בר קבולי טומאה היא פי׳ ומיעוט מיא דאית ליה בטלי דציר הוא רוב ומסיק עלה לא שנו אלא לטבול בהן פתו אבל לקדירה לא דמצא מין את מינו וניעור ולא אמר קמא קמא בטיל ורב דימי קאמר לה להא שמעתתא התם ועוד קשיא דרבי יוחנן אדרבי יוחנן לבשמעתין א"ר יוחנן ראשון ראשון

דהיתר: גבו' ראשון ראשון. שנפל בטיל (מ) ביין כשר שבבור

היחירת. ולא אמרי׳ קמא קמא בטיל ליה ברוב: היתירא לגו איסורא. דקמא קמא דהיתירא בטיל ליה: ה"ג יין במים בנותן טעם: מאי לאו חמרה דהיסורה לגו מיה דהיחירה. וקתני מכי יהיב טעמה (כ) בחמרה מיתסר: ה"ג לא חמרא דהיחירא בגו מיא דאיסורא. ואשמעינן דכל כמה דיהבי מיא טעמא בחמרא איתסר עד שיבטל טעם היין את טעם המים וכגון דנפיל כוליה כחדא דלא אפשר למיא דאיסורא לבטיל (0: ה"ג ומדרישה מיה דהיסורה סיפה נמי מיא דאיסורא והתני סיפא מים בייו בנותן טעם. אלמא איסורא בגו היתירא אע"ג דרובא דהיתירא לא אמרינן קמא קמא בטל: אמר לך רב דימי כולה מתני׳ היתירא בגו **איסורא ורישא.** מיא דאיסורא וסיפא מיא דהיתירא. ואין הלכה כרב דימי שהרי בא רב יצחק והחמיר בא רבין והחמיר ולקמן [ע"ב] פסקינן יין נסך במינו במשהו: לרלור קטן גרסיי. והוא פך קטן. ובעירובין לגבי בגדים בפ׳ אחרון (דף קג:) גרסינן ללצול קטן והוא קשר של משי: רוחין חם ההיתר כחילו אינו. ולא אמרינן הרי נאסר כל חיין ורבה היין על המים דהא הוי חמרא רובא אלא באיסור שנפל גרידה משערינן והיכה מיה רובה. אלמא פליג רבין אדרב דימי ואשמעינן דמיא הוא דמבטל חמרא אבל חמרא לא מבטל חמרא: מחלה. הודם יין נסך דכי נפל יין נסך אשכחוה מיא ובטלוה: מלא מין את מינו. לבסוף וניעור כלומר נתחזק וניתוסף איסורו ורבה יין על המיסט. ולשון ניעור ט כאיש אשר יעור משנתו כמו די הניעור בלילה וכל היכא דתני מלא מין את מינו וניעור היינו פירושה. ויש שמפרשין וניעור נוער מתורתו ראשונה ונדבק בחבירו ונתחזק וא"כ נוער מיבעי ליה: ואיכא דמסני. להא דרב שמואל בר יהודה אמתני: מאן דמתני לה אמסני׳ לא בעי סחלה. ואפי׳ נפל קיתון לבסוף ס"ל דמבטלין מים את האיסור: ומאן דמתני אמילתיה דרבין בעי מחלה. דאי לאו מחלה אתא לאשמועינן מאי קמשמע לן הא רבין נמי הכי קאמר: בטל ובנדרים (דף מ:) א"ר יוחנן " גידולין של תרומה שגדלו ורבו

ל) [עירובין ט. בכורות כב.כג.], ב) בס"א נוסף: כמוטומאה בטילה וניעורה, ג) וזכריה דן. ד) ואבות פ"ג מ"ד], ה) וכן מים במים מיירי במים שידוע שנתנסכו כל"ל ר"מ, ו) ופרק ח ה"בן, ני פר מני ה) [פרק מים ב], מרומה, ה) [ל"ל שלא יפול], ט) בדפו"י אתרינן, י) [וע"ע תוס' שבת סה: ד"ה שתא ותוס' ב"ק ק: ד"ה אותר ותוס׳ חולין פז: סד״ה רואין ומוס מופן פו.סף הירוק אותו], ל) [עי' תוס' יומא ט: ד"ה עירה ותוס' מנחות כב. ד"ה הדברו.

גליון הש"ם

תום' ד"ה כי וכו' היינו עד שיפול שם. עיין שכת דף סה ע"ב תום' ד"ה שמת ועיין בככות דף כה ע"ב ברש"י ד"ה אבל וביומא דף נו ע"ב חוס׳ ד"ה עירה: בא"ד מה חידוש הוא זה. לה זכימי להבין הא החידוש הוא מף להבין הל החידוש הוא אף דאילו נפל בבת אחת לא מהני ם' בהיתר מ"מ בנפל נהאני ט פאיתו מו מפפנ בקלוח אמריי קמא קמא בטיל ואי דקושייתם מה הפרש בזה ובבת אחת נמי להקשות בפשיטות דלמאי לריכים לס' קמא קמא נסושות בפשיחות דנונה לריכים לס' קמא קמא בטיל הא אף אם תנטרף לכל הנפילה לישתרי דהוי ס' וגם אמאי אומר רי"ל אבל חביות לא וזה לא יתישב בתירולם ול"ע:

הגהות הב"ח

(**ה**) רש"י ד"ה ראשון וכו" נטיל ברוב ציין וכו׳ כענפל חבית גדולה שנשברה ונפל: (3) ד"ה שנשברה ונפני (כ) ד"ה ה"ג יון וכוי ממי למו וכוי יסיב טעמת המרא במיא מיתסר כלייל והד"ח: (ג) ד"ה ה"ג לת וכוי לבטיל טעמא דחמרא המ"ד: (ד) תוכי ד"ה יין וכו׳ וכן מגע עובד כוכבים דומיא במים דמיירי במים: (ה) ד"ה כי אתא וכו' שנפל לגור כולו אסור בהנאה וי״ל דנפל נפעס:

מוסף רש"י

וניעור. נתחזק על ידי מינו וניעור משנחו, שהיה בתחלה בטל אצל שאינו יחורה וניטורה (וורוריו מ)

איכא דאמרי רבה בר רב הונא גופיה אישתי בקנישקנין: מתני' יין נסך אסור אואוסר בכל שהוא יין ביין ומים במים בכל שהוא ביין במים ומים ביין בנותן מעם זה הכלל מין במינו במשהו ושלא במינו בנותן מעם: גמ' כי אתא רב דימי א"ר יוחנן המערה יין נסך מחבית לבור אפילו כל היום כולו ראשון ראשון במל תנן יין נסך אסור ואוסר בכל שהוא מאי לאו דקא נפיל איסורא לגו התירא לא דקא נפיל התירא לגו איסורא ת"ש יין במים בנותן מעם מאי לאו דקא נפיל חמרא דאיסורא למיא דהתירא ילא דקא נפיל חמרא דהתירא למיא דאיםורא ומדרישא במיא דאיסורא סיפא נמי במיא דאיסורא וקתני סיפא מים ביין בנותן מעם אמר לך רב דימי כולה מתני' התירא לגו איסורא ורישא דקא נפיל חמרא דהתירא למיא דאיסורא סיפא דקא נפיל מיא דהתירא לחמרא דאיסורא כי אתא רב יצחק בר יוסף אָ"ר יוחנן המערה יין נסך מצרצור קטן לבור אפילו כל היום כולו ראשון ראשון בטל ודוקא צרצור קטן דלא נפיש עמודיה יאבל חבית דנפיש עמודיה לא כי אתא רבין אמר רבי יוחגן ייין נסך שנפל לבור ונפל שם קיתון של מים רואין את ההיתר כאילו אינו והשאר מים רבין עליו ומבמלין אותו כי אתא רב שמואל בר יהודה א"ר יוחנן "לא שנו אלא שנפל קיתון של מים תחלה אבל לא נפל שם קיתון של מים תחלה שמצא מין את מינו וניעור איכא דמתני לה אמתני' יין ביין כל שהוא אמר רב שמואל בר יהודה א"ר יוחנן לא שנו אלא שלא נפל שם קיתון של מים אבל נפל שם קיתון של מים רואין את ההיתר כאילו אינו והשאר מים רבין עליו ומבמלין אותו מאי איכא בין לדמתני לה אמתני' בין לדמתני לה אדרבין מאן דמתני לה אמתני' לא בעי תחלה ומאן דמתני לה אדרבין בעי תחלה איתמר יין נסך שנפל לבור ונפל שם קיתון של מים

הגדילו גידוליו על עקרו אסור אפי׳ לכהן לאוכלן משום טבל ולא אמרינן ראשון ראשון בטיל וי״ל דבשמעתין נמי דקאמר ראשון ראשון בטיל ° היינו עד יי (שיפול) שם כל כך מן היין נסך בין הכל שלא יהא בהיתר ס׳ אבל אם נפל כל כך מן הנסך לסירוגין בין הכל שאין בהיתר ס׳ כדי לבטלו אסור משום דמלא מין את מינו וניעור ותדע שכן הוא דאי לא תימא הכי וכי אם היה אדם מערה חלב בקדירה של היתר מעט מעט בסירוגין עד שנתרבה החלב לבסוף כל כך שהיה בו בנותן טעם לקדירה וכי חעלה על דעתך שהוא מותר משום קמא קמא בטיל אלא ודאי לא אמרינן קמא קמא בטיל כיון שיש כל כך מן האיסור לבסוף שהוא נותן טעם ואם מאמר כיון דעד ס׳ קאמר כדפרי׳ אם כן °מה חידוש קלמו לאשמועינן שיהא בטל עד ס' וו"ל דאתא לאשמועינן דאף על גב דקתני מתני' יין ביין במשהו דלא מיירי באיסורא לגו היחירא אלא מיירי בהיחירא לגו איסורא וא"מ ולפי' רש"י דפי' קמא קמא בטיל אפי' אין בו ס' הא ש' אסרינן במתני' (דף עד.) יין נסך שנפל לבור ^(ה) וי"ל דנפל בפעם אחת בקילוח אחד דלא אמר קמא בטיל אבל הכא שנפל טיפה אחר טיפה מותר משום דאמר קמא קמא בטיל ⁹: **ת"ש** יין במים בנותן שעם מאי לאו דקנפיל חמרא דאימורא לגו מיא דהיתירא. וקאמר דלא אמרינן קמא קמא בטיל וקשים לרבי יוחנן וח"ת ומחי קושים החתרינן לעיל דלה חתרינן קמה קמה בטיל כי הם עד ס' וח"כ שפיר קחתר דחוסר בנותן טעם דהיינו כי ליכא ס' וי"ל דהכי פריך מאי לאו דקנפיל לגו היתירא ומדהא סיפא מיירי באיסורא לגו היתירא רישא למי דקתני יין ביין במשהו מיירי בכה"ג דנפל איסורא לגו הימירא וקסני במשהו וקשיא לרב דימי א"ר יוחנן: ודוקא צרצור קשן דלא נפיש עמודיה אבל חבית דנפיש עמודיה לא. פר"י דה"ה רב דימי דאמר בחבית דוקא נקט חבית אבל גיגית דנפיש עמודיה טפי מחבית לא אמר קמא קמא בטיל י: רואין ההיתר באילו אינו בו'. רבין אתא לאפלוגי אדרב דימי דאשמועינן דוקא מיא מבטלי חמרא אבל חמרא לא מבטל חמרא ופ"ה דאין הלכה כרב דימי שהרי אחר רב דימי בא רב יצחק והחמיר ובא רבין והחמיר ול"ג טעם זה דאדרבה היה לנו לפסוק בשל סופרים כדברי המיקל והיינו כרב דימי דמיקל טפי מכולהו מ"מ נראה דהלכה כרבין ולא כרב דימי ולא

מטעמיה דרש"י אלא משום דרבין בר סמכא הוא טפי כדאיתא ביבמות פרק הבא על יבמתו (דף סד:):